

Верховний
Суд

Закон України «Про адміністративну процедуру», Закон України № 4017-ІХ: теорія і практика першого досвіду й особливостей застосування

суддя Верховного Суду у
Касаційному адміністративному суді
Володимир Бевзенко

- Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 року № 2073-IX – набрав чинності 15.12.2023
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» від 10 жовтня 2024 року № 4017-IX – набрав чинності 15.11.2024
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин» від 8 жовтня 2024 року № 3993-IX – 08.11.2024

- 1) Упорядкування (ретельна формалізація, стандартизація) адміністративно–правних відносин з публічною владою
- 2) Поширення приписів, принципів ЗАП на адміністративно–правні відносини
- 3) Виклад змісту чинного національного законодавства, яке містить адміністративні процедури, мовою ЗАП
- 4) Оскарження адміністративних актів, рішень, дій, бездіяльності у адміністративно–правних відносинах в адміністративному порядку або до адміністративного суду

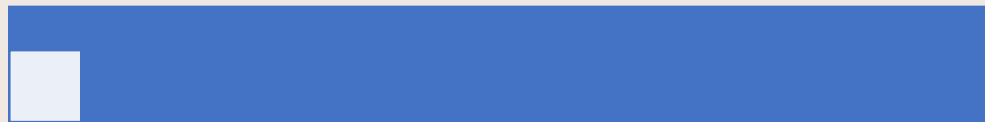
5) Засадничі дороговкази для усіх без винятку представників публічної влади

6) Мірило дозволеної і належної поведінки представників публічної влади

7) У адміністративно–правних галузях застосовуються у поєднанні із особливим галузевим законодавством (субсидіарне застосування)

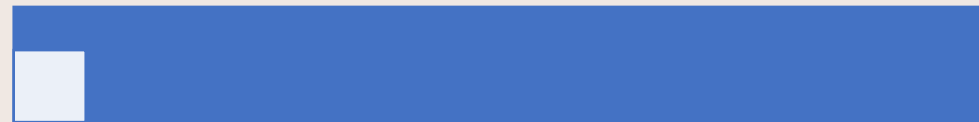
8) Запроваджують принципи адміністративної процедури, обов'язкові для адміністративно–правних галузей

ч. 2 ст. 2 КАС України

- 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України
- 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано;
- 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії);
- 4) безсторонньо (неупереджено);
- 5) добросовісно;

ст. 4 ЗАП України

- 1) верховенство права, у тому числі законності та юридичної визначеності;
- 2) рівність перед законом;
- 3) обґрунтованість;
- 4) безсторонність (неупередженість) адміністративного органу;
- 5) добросовісність і розсудливість;

ч. 2 ст. 2 КАС України

- 6) розсудливо;
- 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації;
- 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія);
- 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення;
- 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

ст. 4 ЗАП України

- 6) пропорційність;
- 7) відкритість;
- 8) своєчасність і розумний строк;
- 9) ефективність;
- 10) презумпція правомірності дій та вимог особи;
- 11) офіційність;
- 12) гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні;
- 13) гарантування ефективних засобів правового захисту.

ч. 1 ст. 4, ч. 4 ст. 245 КАС України

- адміністративна справа
- суб'єкт владних повноважень
- індивідуальний акт
- розсуд

ст. 2 ЗАП України

- адміністративна справа
- адміністративний орган
- адміністративний акт
- дискреційне повноваження

Які відносини охоплює ЗАП, ЗУ 4017-ІХ, ЗУ № 3993-ІХ?

- податкові відносини
- митні відносини
- адміністративно–земельні відносини
- відносини соціального захисту
- пенсійні відносини
- публічно–будівельні відносини
- будь-які інші правовідносини не застережені у ч. 2 ст. 1 ЗАП
- багато, багато інших відносин не формалізованих ЗАП, ЗУ № 4017-ІХ, Законом України № 3993-ІХ...

...

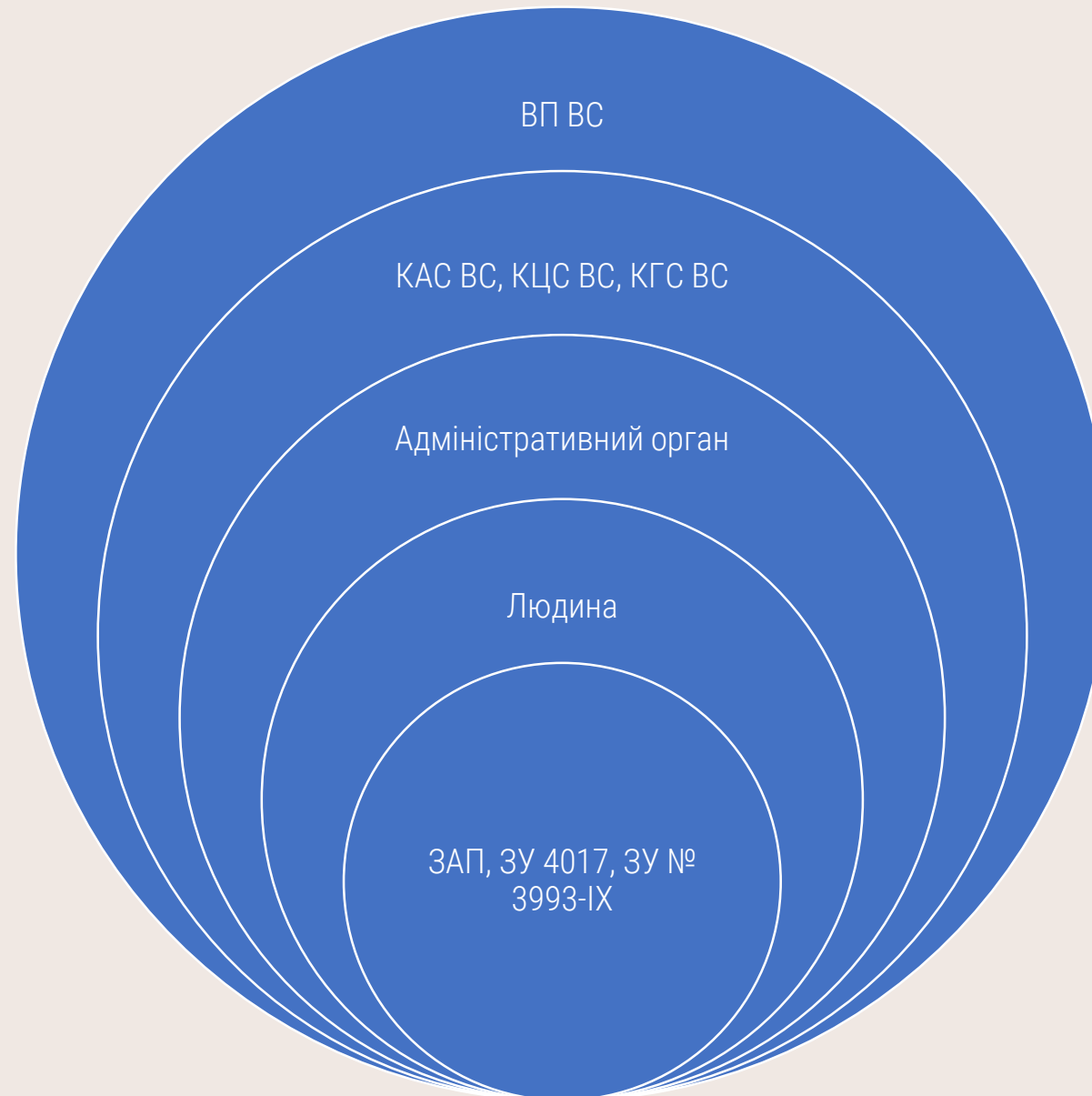
ЗАП?

- припинення ліцензії архітектора Спілкою архітекторів
- відмова Університету перевести студента на бюджетну форму навчання
- присвоєння статусу УБД

ЗАП?

- відмова директора комунального дошкільного навчального закладу прийняти дитину до садочка
- рішення Національної комісії зі стандартів державної мови про рівень володіння Українською мовою
- висновок ВЛК про обставини і ступінь втрати здоров'я військовослужбовця

ЗАП України, Закон України
№ 4017-ІХ, № 3993-ІХ - який
вплив і чия відповідальність?!

Освіта і наука

Адміністративне правозастосування

Адміністративне судочинство

Практика КГС ВС, КЦС ВС, ВП ВС

Національне законодавство

Практика КАС ВС, де використано ЗАП

1) Ухвала КАС ВС від 20.09.2024, справа № 420/31201/23, адміністративне провадження № К/990/24438/24

2) Постанова КАС ВС від 22.11.2024, справа № 520/34082/23, адміністративне провадження № К/990/9880/24

3) Постанова КАС ВС від 04.12.2024 року справа № 805/1516/16-а, адміністративне провадження № К/990/32489/24

1) Ухвала КАС ВС від 20.09.2024, справа № 420/31201/23, адміністративне провадження № К/990/24438/24

Спірні публічно-правові (адміністративно-правові) відносини адміністративної справи № 420/31201/23 – це відносини **адміністративної процедури** державної реєстрації, які крім Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» регулюються Законом України «Про адміністративну процедуру» й згідно приписів статей 8, 55, 125 Конституції, статей 2, 4, 19 Кодексу адміністративного судочинства України оцінюються винятково адміністративними судами

1) Ухвала КАС ВС від 20.09.2024, справа № 420/31201/23, адміністративне провадження № К/990/24438/24

Ухвала ВП ВС від 21 листопада 2024 року, справа № 420/31201/23, провадження № 11-226апп24

55. Основною підставою передачі цієї справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду було набрання 15 грудня 2023 року чинності **Законом № 2073-IX**, в якому сукупно із приписами **Конституції України та КАС України**, на переконання колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, передбачено, що рішення, дії, бездіяльність адміністративної процедури з приводу державної реєстрації (зокрема, внесення відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо об'єкта нерухомого майна) **оскаржуються до адміністративних судів**.

56. На думку **колегії суддів**, наведене не узгоджується із раніше сформованими правовими висновками Великої Палати Верховного Суду щодо юрисдикції спорів про одночасне існування державної реєстрації кількох прав на один об'єкт нерухомості, що є підставою для відступу.

1) Ухвала КАС ВС від 20.09.2024, справа № 420/31201/23, адміністративне провадження № К/990/24438/24

Ухвала ВП ВС від 21 листопада 2024 року, справа № 420/31201/23, провадження № 11-226апп24

58. Велика Палата Верховного Суду зауважує, що на момент ухвалення постанов, у яких сформульовані правові висновки, від яких пропонує відступити колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, **Закон № 2073-IX ще не був схвалений і не набув чинності**. Тобто на момент їх ухвалення **нормативно-правове регулювання, яке визначене колегією суддів як підстава для такого відступу, було відмінним**.

59. Додатково Велика Палата Верховного Суду наголошує, що за змістом частини першої статті 18 Закону № 2073-IX особа має право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу в порядку адміністративного оскарження відповідно до цього Закону та/або в судовому порядку. **Тобто Закон № 2073-IX не містить чіткого визначення юрисдикції суду, який може здійснювати розгляд спорів, що виникли у спірних правовідносинах**.

60. Отже, у справах з подібними правовідносинами та однаковим нормативно-правовим регулюванням, яке у подальшому змінилося, Велика Палата Верховного Суду однозначно та послідовно застосовувала норми процесуального права та зробила **висновки, що спори щодо одночасного існування державної реєстрації кількох прав на один об'єкт нерухомості мають розглядатися у порядку господарського чи цивільного судочинства** залежно від суб'єктного складу сторін.

2) Постанова КАС ВС від 22.11.2024, справа № 520/34082/23, адміністративне провадження № К/990/9880/24

1. У грудні 2023 року позивач звернувся до суду з адміністративним позовом до Головного управління Держгеокадастру у Харківській області (далі – відповідач, Держгеокадастр), в якому просив:

скасувати **державну реєстрацію земельної ділянки**, площею 0,1238 га, розташованої на території Височанської селищної ради Харківського району Харківської області;

зобов'язати відповідача **скасувати запис** в Державному земельному кадастрі (далі - ДЗК) та поземельній книзі про державну реєстрацію земельної ділянки, площею 0,1238 га, розташованої на території Височанської селищної ради Харківського району Харківської області.

2. В обґрунтування позовних вимог зазначено, що проведена відповідачем процедура державної реєстрації земельної ділянки є протиправною, незаконною і негативно впливає на інтереси позивача, як власника належної йому земельної ділянки, а тому підлягає скасуванню.

2) Постанова КАС ВС від 22.11.2024, справа № 520/34082/23, адміністративне провадження № К/990/9880/24

84. Враховуючи викладене, оскільки предметом спору, що виник у цій справі є оскарження дій відповідача щодо вчиненої ним **державної реєстрації земельної ділянки**, Суд, враховуючи виняткову адміністративно-правову природу **адміністративної процедури державної реєстрації**; наявність у спірних правовідносинах категорій адміністративної процедури державної реєстрації (адміністративний орган; адміністративний акт; адміністративне провадження; адміністративна процедура; дискреційне повноваження; учасники адміністративного провадження (особа, питання про право, свободу чи законний інтерес або обов'язок якої вирішується в адміністративному акті (адресат), інша особа, на право, свободу чи законний інтерес якої негативно впливає або може вплинути адміністративний акт (заінтересована особа)), вважає за необхідне зазначити, що **спірні публічно-правові (адміністративно-правові) відносини** - це відносини адміністративної процедури державної реєстрації, які крім Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» регулюються Законом України «Про адміністративну процедуру» з урахуванням змін та доповнень, внесених Законом № 4017-IX.

2) Постанова КАС ВС від 22.11.2024, справа № 520/34082/23, адміністративне провадження № К/990/9880/24

85. Згідно приписів статті 125 Конституції України, статей 2, 4, 19 Кодексу адміністративного судочинства України, статей 18, 71, 76, 77, 79, 100 Закону № 2073-IX рішення, дії, бездіяльність суб'єкта владних повноважень у межах **адміністративної процедури державної реєстрації** (внесення відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна щодо об'єкта нерухомого майна) **оскаржуються до адміністративних судів.**

3) Постанова КАС ВС від 04.12.2024 року справа № 805/1516/16-а, адміністративне провадження № К/990/32489/24

1. Позивач звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Департаменту соціального захисту населення Донецької обласної державної адміністрації, Міністерства соціальної політики України, Голови Комісії зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, про скасування рішення, зобов'язання вчинити певні дії.

Постановою Донецького окружного адміністративного суду від 05 жовтня 2016 року позов задоволено, а саме:

- **скасовано рішення Комісії** зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС Міністерства праці та соціальної політики України № 89 від 26 серпня 2015 року стосовно підтвердження рішення від 27 січня 2005 року № 3 щодо відмови у визначенні статусу учасника ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;
- зобов'язано Міністерство праці та соціальної політики України в особі Комісії зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС повторно розглянути **звернення позивача стосовно підтвердження статусу учасника ліквідації аварії на ЧАЕС 2 категорії** на черговому засіданні з урахуванням всіх наданих підтверджуючих документів;

3) Постанова КАС ВС від 04.12.2024 року справа № 805/1516/16-а, адміністративне провадження № К/990/32489/24

У травні 2024 **Міністерство юстиції України** звернулось до суду із заявою про заміну сторони виконавчого провадження, в якій просило:

- **замінити у виконавчому провадженні боржника** – Міністерство соціальної політики України в особі Комісії зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, **на його правонаступника** – Регіональну комісію з визначення статусу осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи при Донецькій обласній державній адміністрації.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 23 травня 2024 року, залишеною без змін постановою Першого апеляційного адміністративного суду від 25 липня 2024 року, у **задоволенні заяви відмовлено**.

Відмовляючи у задоволенні заяви про заміну сторони виконавчого провадження у справі, суд першої інстанції, з висновками якого погодився суд апеляційної інстанції, виходив з того, що заявником не надано суду належних доказів, які підтверджують **перехід адміністративної компетенції від одного суб'єкту владних повноважень до іншого**.

Постанова КАС ВС від 26.11.2024 року, справа № 817/1050/18, адміністративне провадження № К/9901/1409/21 (справа про заінтересованих осіб)

В квітні 2018 року позивач звернувся до Рівненського окружного адміністративного суду з позовом до Рівненської міської ради (далі також відповідач-1), Виконавчого комітету Рівненської міської ради (далі також відповідач-2), у якому просив визнати протиправними, такими, що не відповідають Конституції і Законам України, та нечинними :

- рішення Рівненської міської ради від 11 березня 2010 року № 3303 «Про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки» (далі також рішення від 11 березня 2010 року № 3303);
- рішення Рівненської міської ради від 29 червня 2010 року № 3701 «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та передачу її в оренду» (далі також рішення від 29 червня 2010 року № 3701);
- рішення Рівненської міської ради від 2 квітня 2013 року № 2873 «Про затвердження Порядку демонтажу незаконно встановлених тимчасових споруд на території міста Рівного» (далі також рішення від 2 квітня 2013 року № 2873);
- рішення Виконавчого комітету Рівненської міської ради від 12 квітня 2016 року № 44 «Про звільнення території міста Рівного від незаконно встановлених тимчасових споруд» (далі також рішення від 12 квітня 2016 року № 44).

27 червня 2018 року до Рівненського окружного адміністративного суду звернувся мешканець як третя особа з самостійними вимогами на предмет спору з позовною заявою до Рівненської міської ради та її виконавчого комітету, яку просив прийняти до спільного розгляду в адміністративній справі № 817/1050/18. За змістом позовних вимог громадянин просив:

- визнати пункти перші рішення Рівненської міської ради № 3303 від 11 березня 2010 року і № 3701 від 29 червня 2010 року, рішення Рівненської міської ради № 2873 від 02 квітня 2013 року та рішення виконавчого комітету Рівненської міської ради № 44 від 12 квітня 2016 року протиправними та скасувати;
- зобов'язати відповідачів привести межі земельної ділянки кадастровий номер 5610100000:01:003:0028 у відповідність з рішенням виконкому Рівненської міської ради за № 136 від 14 травня 1986 року; проектом завершення будівництва, розробленим у 2001 році Рівненською філією Державного підприємства «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «Діпромісто»; кресленнями розпланування проекту будівництва будинку та прибудинкової території, на якій передбачена стоянка для автомобілів тощо; розпорядженням Рівненського міського голови № 3548-р від 29 грудня 2002 року; з розпорядженням міського голови № 968 від 16 квітня 2013 року.

Постанова КАС ВС від 26.11.2024 року, справа № 817/1050/18, адміністративне провадження № К/9901/1409/21 (справа про заінтересованих осіб)

Позов **фізичних осіб** про визнання протиправними та скасування рішень, зобов'язання вчинити певні дії задовольнити частково.

Визнати протиправним та нечинним рішення Рівненської міської ради № 3701 від 29.06.2010 "Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та передачу її в оренду" в частині пункту першого.

В задоволенні решти позовних вимог відмовити.

Постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 19 жовтня 2020 року рішення Рівненського окружного адміністративного суду від 30 жовтня 2019 року скасовано та прийнято нове рішення, яким у задоволенні позову відмовлено.

Постанова КАС ВС від 26.11.2024 року, справа № 817/1050/18, адміністративне провадження № К/9901/1409/21 (справа про заінтересованих осіб)

- Задовольняючи частково позовні вимоги ОСОБА_2 і ОСОБА_1 та визнавши протиправним та нечинним рішення Рівненської міської ради № 3701 від 29 червня 2010 року «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на АДРЕСА_1 та передачу її в оренду» в частині пункту першого, суд першої інстанції зазначив, що поведінка Рівненської міської ради при затвердженні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки по АДРЕСА_1, спірним рішенням № 3701 від 29 червня 2010 року не відповідає **вимогам добросовісності та розсудливості**, а саме рішення в частині пункту першого прийняте без урахування всіх обставин.
- На думку суду, рішенням Рівненської міської ради від 29 червня 2010 року № 3701 про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки по АДРЕСА_1 було **фактично зменшено площу прибудинкової території** по АДРЕСА_3, що порушує інтереси мешканців будинку АДРЕСА_3, у тому числі й позивача та третьої особи з самостійними вимогами, які звернулися в суд з позовом.
- Скасовуючи рішення суду першої інстанції та відмовляючи у задоволенні позовних вимог суд апеляційної інстанції зазначив, що у **правовідносинах із затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки** на АДРЕСА_1 Управлінню капітального будівництва виконавчого комітету Рівненської міської ради, **позивач та третя особа, яка заявила самостійні вимоги на предмет спору не є їх учасниками**, тому оскаржувані рішення відповідача **не породжують** для позивача та третьої особи, яка заявила самостійні вимоги на предмет спору **жодних прав та обов'язків**, відтак право на захист у них відсутнє.

Постанова КАС ВС від 26.11.2024 року, справа № 817/1050/18, адміністративне провадження № К/9901/1409/21 (справа про заінтересованих осіб)

- Задовольняючи частково позовні вимоги ОСОБА_2 і ОСОБА_1 та визнавши протиправним та нечинним рішення Рівненської міської ради № 3701 від 29 червня 2010 року «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на АДРЕСА_1 та передачу її в оренду» в частині пункту першого, суд першої інстанції зазначив, що поведінка Рівненської міської ради при затвердженні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки по АДРЕСА_1, спірним рішенням № 3701 від 29 червня 2010 року не відповідає **вимогам добросовісності та розсудливості**, а саме рішення в частині пункту першого прийняте без урахування всіх обставин.
- На думку суду, рішенням Рівненської міської ради від 29 червня 2010 року № 3701 про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки по АДРЕСА_1 було **фактично зменшено площу прибудинкової території** по АДРЕСА_3, що порушує інтереси мешканців будинку АДРЕСА_3, у тому числі й позивача та третьої особи з самостійними вимогами, які звернулися в суд з позовом.
- Скасовуючи рішення суду першої інстанції та відмовляючи у задоволенні позовних вимог суд апеляційної інстанції зазначив, що у **правовідносинах із затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки** на АДРЕСА_1 Управлінню капітального будівництва виконавчого комітету Рівненської міської ради, **позивач та третя особа, яка заявила самостійні вимоги на предмет спору не є їх учасниками**, тому оскаржувані рішення відповідача **не породжують** для позивача та третьої особи, яка заявила самостійні вимоги на предмет спору **жодних прав та обов'язків**, відтак право на захист у них відсутнє.

Стаття 27. Учасники адміністративного провадження

1. Учасником адміністративного провадження є:

1) особа, питання про право, свободу чи законний інтерес або обов'язок якої вирішується в адміністративному акті (адресат), у тому числі:

а) особа, яка з метою забезпечення реалізації свого права, свободи чи законного інтересу або виконання нею визначеного законом обов'язку звертається до адміністративного органу із заявою про прийняття адміністративного акта (заявник);

б) особа, стосовно якої адміністративний орган ініціював адміністративне провадження;

в) особа, яка з метою захисту свого права, свободи чи законного інтересу звертається до адміністративного органу із скаргою (скаржник);

2) інша особа, на право, свободу чи законний інтерес якої негативно впливає або може вплинути адміністративний акт (заінтересована особа).

ЗАП України

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

- На підставі **Технічної документації із землеустрою** щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки з кадастровим номером
- **Рішенням державного кадастрового реєстратора** відділу № 7 управління надання адміністративних послуг Головного управління Держгеокадастру, виправлено відомості у Державному земельному кадастрі про земельну ділянку з кадастровим номером

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

Господарського суду Рівненської області вирішив:

1. Позов задовольнити в повному обсязі.
2. Визнати незаконним та скасувати рішення державного кадастрового реєстратора відділу №7 управління надання адміністративних послуг Головного управління Держгеокадастру у Харківській області Луханіної Ю.М., оформлене протоколом №8476269 від 13.07.2023 "Про виправлення помилки".
2. Скасувати у Державному земельному кадастрі України державну реєстрацію земельної ділянки площею 0,7808 га кадастровий номер №5624683300:07:027:0339, (що знаходиться за відповідною адресою та належить на праві власності фізичній особі, шляхом закриття Поземельної книги із припиненням усіх зареєстрованих речових прав та обтяжень на цю земельну ділянку).

Рішення Господарського суду Рівненської області від 03.04.2024,
справа № 918/1332/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118258347>

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

Північно-західний апеляційний господарський суд вирішив:

1. Апеляційні скарги Фізичної особи – підприємця на рішення Господарського суду Рівненської області від 03.04.2024 та на додаткове рішення Господарського суду Рівненської області від 16.04.2024 у справі № 918/1332/23 – залишити без задоволення, а **судові рішення суду першої інстанції** – без змін.

Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 25.09.2024, справа № 918/1332/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122085332>

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду вирішив:

Справу № 918/1332/23 разом із касаційними скаргами Фізичної особи–підприємця на рішення Господарського суду Рівненської області від 03.04.2024 та додаткове рішення Господарського суду Рівненської області від 16.04.2024, постанову Північно-західного апеляційного господарського суду від 25.09.2024 та додаткову постанову Північно-західного апеляційного господарського суду від 14.10.2024 **передати на розгляд Великої Палати Верховного Суду**

Ухвала Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 14.01.2025, справа № 918/1332/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124518011>

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

Водночас у межах справи № 120/19700/21-а, на яку посилається скажчик, предметом позову є визнання протиправними дій відповідача щодо державної реєстрації 27.04.2021 земельної ділянки площею 1,8867 га і скасування державної реєстрації земельної ділянки.

У цій постанові Касаційний адміністративний суд (постанова КАС ВС від 28.08.2024 у справі № 120/19700/21-а) вказав на те, що **спір повинен розглядатися в порядку адміністративного судочинства**, оскільки відповідач у спірних правовідносинах реалізував наявні у нього за законом контрольні функції у сфері управлінської діяльності, що підпадає під юрисдикцію адміністративного суду. Державна реєстрація земельної ділянки шляхом внесення до Державного земельного кадастру передбачених законом відомостей про формування земельної ділянки та присвоєння їй кадастрового номера є результатом реалізації органами Держгеокадастру належних їм контрольних функцій у сфері управлінської діяльності. Прийняття рішення щодо державної реєстрації земельної ділянки або відмови у здійсненні такої реєстрації саме собою не породжує виникнення жодних речових прав на цю земельну ділянку.

Таким чином, Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду у постанові від 28.08.2024 у справі № 120/19700/21-а сформував висновок щодо належності змістовно подібного спору як у справі № 918/1332/23 до адміністративної юрисдикції і посиланням на вказаний висновок скажчик обґрунтовує порушення судами норм процесуального права під час ухвалення оскаржених судових рішень.

Ухвала Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 14.01.2025, справа № 918/1332/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124518011>

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України – ст. 19 Конституції України

З метою захисту прав, свобод та інтересів особи у сфері **публічно-правових відносин** діють адміністративні суди – ст. 125 Конституції України

Юрисдикція якого суду має поширюватися
на спір у справі
№ 918/1332/23?

Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері **публічно-правових відносин** з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку **суб'єктів владних повноважень** – ч. 1 ст. 2 КАС України

публічно-правовий спір – спір, у якому:

хоча б одна сторона здійснює **публічно-владні управлінські функції**, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку із виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій; або

хоча б одна сторона надає **адміністративні послуги** на підставі законодавства, яке уповноважує або зобов'язує надавати такі послуги виключно суб'єкта владних повноважень, і спір виник у зв'язку із наданням або ненаданням такою стороною зазначених послуг; або... - п. 2 ч. 1 ст. 4 КАС України

Юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема:

1) спорах фізичних чи юридичних осіб із **суб'єктом владних повноважень** щодо оскарження його **рішень** (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), **дій чи бездіяльності**, крім випадків, коли для розгляду таких спорів законом встановлено інший порядок судового провадження – п. 1 ч. 1 ст. 19 КАС України

Юрисдикція якого суду має поширюватися
на спір у справі
№ 918/1332/23?

Особа має право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу в порядку адміністративного оскарження відповідно до цього Закону та/або в судовому порядку – ч. 1 ст. 18 Закону України «Про адміністративну процедуру»

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

2. Рішення, дії або бездіяльність Державного кадастрового реєстратора можуть бути оскаржені:

...

до суду в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

ч. 2 ст. 39 Закону України «Про Державний земельний кадастр»

{Частина друга статті 39 в редакції Закону № 132-ІХ від 20.09.2019}

Стаття 1 Цивільного кодексу України - Відносини, що регулюються цивільним законодавством

2. До майнових відносин, заснованих на адміністративному або іншому владному підпорядкуванні однієї сторони другій стороні, а також до податкових, бюджетних відносин **цивільне законодавство не застосовується**, якщо інше не встановлено законом.

Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»

Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»

Законом України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану»

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності»

Юрисдикція якого суду має поширюватися на спір у справі № 918/1332/23?

- На підставі **Технічної документації із землеустрою** щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки з кадастровим номером
- **Рішенням державного кадастрового реєстратора** відділу № 7 управління надання адміністративних послуг Головного управління Держгеокадастру, виправлено відомості у Державному земельному кадастрі про земельну ділянку з кадастровим номером

—
Верховний
Суд

Дякую за увагу!